

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

synodus declararet quod Leo definiverat, quemadmodum loquebatur Marcianus Imperator. Quare jus illud relationis cum prerogativa suffragij Concilium quoque Chalcedonenſe in Leone difertiffimis verbis agnovit. ne quis per adulationem hoc à me confictum pueret. Etenim in ſynodica epiftola ad Summum Pontificem patres profitentur eum fuiſſe, in expoſitione fidei, Petri interpretem, ſeque ipſos duce & auctore Pontifice veritatem Eccleſiæ filiis deprompſiſſe. *Ὁθεν καὶ ἡμεῖς ἀρχαῖοι σοὶ ἔχοντες ἀφίλευαι ἁποστολικοῖς, τῆς ἀληθείας τοῖς τῆς ἐκκλησίας τεκνοῖς τοῦ κυρίου ἐδείξαμεν.* Sed ut dignitatem auctoritatẽque Pontificis non diſſimulant, ita quoque ſynodi partes non omitunt, quæ uno ſpiritu, una conſpiratione, arque concordia, confeſſionem fidei declaravit, Chriſto ſpirituales delicias per literas Leonis Episcopis, in ſynodo velut in convivio quodam confidentibus, præparante.

CAPVT X.

Synopsis.

I. Primatus vim Leo exercuit in Concilio aduerſus Dioſcorum: qui inter reos federe juſſus eſt, ut cauſam diceret. At Theodoretum, quem ſede ſua Dioſcorus in Synodo Ephesine ſecunda deſecerat, in Concilium Chalcedonenſe admiſſus eſt; quia locum ſuum Summus Pontifex ei reſtituerat. De reſtitutione illa Theodoreti accuratè dicitur libro ſeptimo.

II. Conjunctionem auctoritatis Pontificis & Concilij præfert cognitio habita de Dioſcuro. Legati condemnant Dioſcorum, ſiſtere ſe iudicio recuſantem. Dein eorum ſententia accedit aſenſus ſynodi, unde confeſta eſt plena Dioſcorige damnatio. Explicatur ordo quem tenuit Paſchaſinus.

III. Iudicium à Paſchaſino conceptum ſub nomine Leonis, de ſynodi conſenſu. Commonitorium ſynodi ad Dioſcorum miſſum, quo epiſcopatu deſectus à Concilio renuntiat, diſſeri ab exemplari ſententia à patribus ſubſcripta. Concilia generalia in Occidente celebrata, concepta ſunt ut plurimum ſub nomine Pontificis, ſacro approbante Concilio, exemplo petito à Concilio Chalcedonenſi.

IV. Origo uſus illius petitur è jure primatus, quod auctoritatem tribuit Pontifici, & ſynodo conſenſum. Sic munia cuiuſque partiur Leo. Probatuſ etiam ex iis que geſta ſunt in ſynodo Rome habita ſub Hilario.

V. Hilari decreta confirmat ſynodus. Episcopos provincie Tarraconenſis Ireneum, qui ſecundum ſupremam Episcopos Barcinonenſis voluntatem in ea ſede ab iis inſtitutus fuerat, auctoritate Romani Pontificis confirmari petunt. Hanc conſultationem Hilarius retulit ad ſynodum; ſed pro ſuffragij prerogativa præſumptionem illam damnauit, cuius ſententiam ſecuta eſt ſynodus.

VI. In hac ſynodo habetur expreſſa imperialis auctoritatis imago. Pontifices aliquando ſententiam ſuam ſcripto recitabant; quam ſequabantur acclamationes. Exemplum in Felice, & Symmacho.

VII. Solemnia hæc à Senatu in Eccleſiam tranſlata

ſunt. Mos acclamandi Principibus, è theatro in Senatum inuectus. Acclamationum ritus. In Concilio Ephesine acclamationes factæ ſunt Celeftino, & Cyrillo, & in Chalcedonenſi, Leoni.

VIII. Senatuſconſulta aliquando facta ſolis acclamationibus. Poſt acclamationes tamen, Senatores interdum interrogabantur. Quandoque acclamationes ſequabantur ſententiam ejus qui primus cenſuerat. Alia conſenſus formula.

IX. Eadem acclamatione conſenſus omnium oſtendebatur in Concilio Ephesine & Chalcedonenſi, & in Romanis ſub Hilario & Symmacho. Sapienter id notatum à Symmacho.

P R I M A T U S quoque ſui & principalis auctoritatis vim Leo in Concilio exercuit aduerſus Dioſcorum Alexandrinum, quem in ipſo ſynodi exordio ab Episcoporum ſede amovendum per Legatos ſuos edixit, & inter reos conſtituendum, ut cauſam diceret. Paſchaſinus verò reverendiſſimus Episcopos & Vicarius ſedis apoſtolice, cum in medio una cum his viris reverendiſſimis collegis ſuis ſteſſet, dixit: Beatiffimi atque apoſtolici viri Papæ urbis Rome, quæ eſt caput omnium Eccleſiarum, præcepta habemus præ manibus; quibus præcipere dignatus eſt ejus apoſtolatus ut Dioſcorus Alexandrinorum Archiepiſcopos non ſedeat in Concilio, ſed audiendus intromittatur. Hoc nos obſervare neceſſe eſt. Si ergo præcipit veſtra magnificencia, aut ille egrediatur, aut nos eximus. Idem jus ſtatuerat Theodoſius aduerſus Flavianum, quem juſſerat ſiſtere ſe in Concilio Ephesine ſecundo, iudicij ſui aduerſus Eutychem in ſynodo CP. lati rationem redditurum. Tergiverſati quidem ſunt Iudices, acerbam exiſtantes & duram Dioſcuro impoſitam conditionem. Attamen cum Legati mandata Leonis urgerent, & Dioſcuro objicerent quòd ſynodum celebraret abſque ſedis apoſtolice auctoritate; etſi hoc videretur aliquo pacto convellere imperatoriam poteſtatem, qua ſultus ſynodo Ephesine Dioſcorus præfederat, Iudices præceperunt ut Dioſcorus in medio confeſſu reſideret inter reos. Vice verſa Theodoretus Episcopos Cyri, qui honore deſectus fuerat à Dioſcuro in ſynodo Ephesine ſecunda, in Concilio Chalcedonenſe admiſſus eſt, epiſcopali dignitate ornatus; quia locum ſuum Summus Pontifex illi reſtituerat, & Imperator ad eſſe ſynodo juſſerat. Sed reſtitutionem iſtam Theodoreti accuratè diſcutimus in exercitatione de iudiciis canonicis Episcoporum.

II. Vtriuſque verò auctoritatis conjunctionem, nempe Romani Pontificis & Concilij, præfert cognitio habita de Dioſcuro. Quæſtio canonica præſentibus magiſtratribus diſceptari non poterat. Quare illis abſentibus ordo iudicij conſtituendus fuit à Legatis Ro-

manis, qui de se his verbis loquuntur: *Nostram parvitatem huic sancto Concilio pro se pre-
sistere precepit (Leo). Ideoque necessarium est,
hec qua in medium proferuntur, per nostram in-
terlocutionem disceptari.* Statim vero libellos
adversus Dioscorum porrectos recitari ju-
bent, ejusque contumaciam tribus edictis
evocati, & sistere se iudicio recusantis, con-
demnant. In qua damnatione illud obser-
vandum est, Legatos primam sententiam
protulisse, synodumque sententia quoque
sua Legatis suffragatam. unde constata est
plena Dioscorigo damnatio ex auctoritate
Pontificis & Concilij. Hunc vero ordinem
tenuit Paschasius. Ter synodum interpella-
vit quid videretur agendum de Dioscorigo.
Respondit synodus, canonicis poenis subden-
dum. Iulianus autem Hypaporum Episco-
pus a Legatis petivit, qui *τὸ κέρος* Leonis ha-
berent, ejusque locum occuparent, ut con-
tra Dioscorum poenas a canonicis inflictas
decernerent. *Omnis enim & tota universalis
synodus concors efficitur vestrae sanctitatis senten-
tie.* Quod etiam Maximus Antiochia testat-
us est. Tunc recitatis Dioscorigo flagitiis, ejus-
que perspecta in scelere obstinatione, Pas-
chasius non solum censuit a synodo con-
demnandum, sed etiam ex auctoritate Leo-
nis condemnavit. Referam ejus verba, prout
se habent in epistola Leonis ad Episcopos
Galliae, cui exemplar sententiae latae adver-
sus Dioscorum adjunxit, iisdem verbis quae
Paschasius protulit, qui Latine loquebatur
in synodo. *Vnde sanctus ac beatissimus Papa ca-
put universalis Ecclesiae Leo per nos, ut Legatos
suos, sancta synodo consentiente, Petri Apostoli
praeditus dignitate, qui Ecclesiae fundamentum,
& petra fidei, & caelestis regni sanctorum nuncupa-
tur, episcopali eum dignitate nudavit, & ab om-
ni sacerdotali opere fecit extorrem. Quare super
his congregata venerabilis synodus canonicam
contra praedictum Dioscorum proferat justitia sua-
dente sententiam.* Recensentur deinceps in
Actis Episcoporum omnium suffragia qui
Dioscorum deiciunt.

III. Sed observandum est, iudicium con-
ceptum fuisse a Paschasio sub nomine Leo-
nis, de synodi consensu, quem consensum
patres statim verbis explicuerunt, & senten-
tia Paschasiani subscriplerunt, nulla senten-
tia formula sub nomine synodi concepta.
Fateor quidem missum esse ad Dioscorum
sub synodi nomine Commonitorium, quo
docebatur damnatum fuisse, & episcopatu
dejectum a Concilio. Sed rescriptum illud
longe differt ab exemplari sententiae a patri-
bus subscriptae. Itaque mirandum non est si
posteriora generalia Concilia in Occidente
celebrata concepta sint ut plurimum sub no-

mine Pontificis, sacro approbante Concilio, cum
traxerint exemplum ab hac formula, *Leo per
nos Vicarios suos sancta synodo consentiente &c.*

IV. Hoc proficitur è primatus jure,
quod auctoritatem tribuit Pontifici, & syno-
do consensum. Sic munia cujusque partitur
Leo, loquens de scriptis a synodo Romana
patriarchali missis in Orientem ad Martia-
num Faustumque Presbyteros. Potiori enim
ratione Summus Pontifex in synodo Roma-
na utebatur jure relationis & suffragij præ-
rogativa. Cujus rei usus eleganter expressus
est in synodo Romae habita sub Hilario Papa.
Refert ille synodo de transgressione cano-
num, quae frequentissima erat in ordinatio-
nibus Episcoporum, ad se, qui potissimi Sa-
cerdotis administrat officia, talium vitiis
culpam pertinere dicens, nisi huic malo pro-
spiciat. Deinde vetat ne bigami, insciji lite-
rarum, membrorum damna perpessi, & pœ-
nitentes, ad sacros gradus adspirent, pœnis
in ordinatores latis. Tum petit a patribus sy-
nodi ut huic Constituto subscribant, quate-
nus synodali iudicio aditus claudatur illicitis.

V. Non opus erat diligentiori examine in
re tritissima & a canonicis toties vetita.
Quare omnes Episcopi & Presbyteri in ac-
clamationes eruperunt, Hilario vitam preca-
ti, quae proposita erant confirmantes. *Ex au-
di Christe, Hilario vita. Dictum sexies. Hac
confirmamus, hac docemus. D. VIII. Hac tenen-
da sunt, hac servanda sunt. D. V. Doctrinae ve-
strae gratias agimus. D. X. Ista ut in perpetuum
serventur rogamus. D. XV. Per Dominum Pe-
trum, ut in perpetuum serventur rogamus. Dictum
VIII.* Sed majori cura discutienda fuit in ea-
dem synodo consultatio Episcoporum pro-
vinciae Tarraconensis, apud quos Barcino-
nensium Episcopus supremæ voluntatis arbi-
trio sibi Irenæum quendam Episcopum sub-
stitui optavit. quod clero & plebi civitatis
Barcinonensis & Episcopis provinciae gra-
tum fuit & acceptum, qui hoc suum iudicium
auctoritate Romani Pontificis firmari pe-
tunt. Hanc consultationem retulit Hilarius
Papa ad synodum, sed cum suffragij sui præ-
rogativa. Sic enim inquit, post repressam gra-
vibus verbis sacerdotiorum successione:
*Quod quàm grave sit, estimare. Atque ideo, si
placet, etiam hanc licentiam generaliter de Eccle-
sias auferamus; ne, quod turpe dictu est, homini-
bus se putet debere quod Dei est.* Tum relectis
Episcoporum Tarraconensium literis, qua-
rum recitatio variis acclamationibus synodi
interrupta est, Hilarius Episcopus dixit: *Ac-
ceptis quae recitata sunt, de omnibus nunc, fratres,
speciales sententias Deo vobis inspirante depromi-
te.* Sex Episcopi provectiores ea de re cen-
suerunt, prout oratione sua Pontifex synodo

Leo ep. et. Si rã-
men dilectioni ver-
ba trahi scripserit
nostra potuerit;
que non solum a-
postolica sedis au-
thoritate, sed etiam
sanctae synodi, qua
ad nos frequent
convenit, unda-
ministrate directã
fuit.

In Decretis Hilari.

Uel Chalced.
lib. 111.

Alibi à concilio
Cano vno illa,
Cano vno illa,
Ecclesia à se illa,
Appl. Petri
pauca d'apost-
ro quibuscumq;
Basilien. concilio
et quædamq;
tota a concilio
La Herya 72
Anno.

auctor fuerat. Et statim, *Ab universis Episcopis dictum est: Sententias fratrum omnes sequimur, omnes confirmamus, & observandas esse decernimus.* Hanc cognitionem his verbis clausit Hilarus: *Quoniam presentis definitionis formam, quæ secundum sanctorum est statuta sententiam, in omnium Ecclesiarum notitiam pervenire decernimus, ne cuiquam pro sui possit ignorantia licere quod non licet, edere gesta Notariorum sollicitudo curabit.*

VI. In hoc synodi Romanæ exemplo expressam habemus imperialis auctoritatis imaginem, cum de Senatusconsultis ad ejus relationem & orationem condendis agebatur. Quare scripto quoque sententiam suam Pontifices aliquando recitabant, quæ sententiis & acclamationibus totius synodi munitur. Sic edita sunt decreta Felicis contra iteratum baptismum Africanorum & rebaptizatorum penitentias. *Proinde, inquit, ut manifesta sit super hoc nostra sententia, quæ nobis sunt visa recitentur.* Sic quoque in synodo Romana Symmachus, recitatis per Notarium decretis quæ ipse opportuniore judicavit, post acclamationes Episcoporum dixit: *Ergo universitati placet & ab omnibus recognoscitur vel probatur ista sententia? Univerſa synodus dixit: Placet; & quod omnibus placet, fiat.* Tandemque adjecit Symmachus: *Acclamationes vestras synodique judicium presentia gesta suscipient.*

VII. Ordo censendi in his synodis, mos depromendi sententias per acclamationes, judicium factum per discessionem, petita sunt ex more recepto in Senatu, quando Senatusconsultum fiebat. Hunc acclamandi Principibus ritum viri eruditi jam olim illustrarunt, qui è theatro in Senatum est admissus. Non tamerè autem quid quisque vellet acclamabat, sed, ut in choris, erat aliquis cuius vox ceteris præiret. hic formulam acclamationis concipiebat, reliquus cœtus nihil nisi acceptas ab eo voces reddebat. In acclamando autem modulatione quadam utebantur, & sæpius eadem verba resonabant. Semper autem in Actis Senatus adnotatum quoties quidque fuisset repetitum, quod ne historici quidem neglexerunt. Nam legitur sæpe apud scriptores historiæ augustæ, *dictum quinquies, dictum decies, dictum vicies, imò & sexagies* apud Trebellium in Claudio. Hinc vetus Ecclesia & acclamandi morem usurpavit, & formulasis similes quæ in gratiam Principum proferebantur: quas in Acta ecclesiastica per Notarios pari diligentia referebat. Extant in Actis Concilij Ephesini acclamationes factæ Celestino & Cyrillo; & in Actis Concilij Chalcedonensis, acclamationes factæ Leoni: *Ἀέριος πολλά τὰ ἔτη.*

Πατριάρχης πολλά τὰ ἔτη.

VIII. Sciendum autem est Senatusconsultum aliquando factum fuisse solis acclamationibus, nullis sententiis dictis, quod factum refert Pollio in Senatusconsulto de Valeriani censura. Aliquando verò post acclamationes, interrogabantur Senatores, quod factum in electione Taciti Imperatoris, apud Vopiscum. Quandoque verò à sententia dicenda incipiebant; post sequebantur acclamationes approbantium sententiam ejus qui primus sententiam dixerat, cujus moris exemplum apud Capitolinum in Maximo & Balbino. Cum enim Sabinus sententiam dixisset, acclamatum est uno consensu: *Æquum est, justum est. Sabini sententiæ omnes consentimus.* Quandoque brevioribus verbis consensum suum exprimebant, solenni formula, *Omnes, Omnes.*

IX. Simili acclamatione in Conciliis Ephesino & Chalcedonensi, & in Romanis sub Hilario & Symmacho, communis consensus omnium ostendebatur; ac præterea eadem varietate, post acclamationes, vel ante, sententiæ rogabantur, vel omittentur, ut fieri solebat in Senatu. Quare non absque gravi causa Symmachus interlocutus est acclamationes Episcoporum & judicium synodi in Acta esse redigenda; quia sententia & consensus synodi his acclamationibus explicabatur.

CAPVT XI.

Synopsis.

I. *Ius relationis quod in synodis usurpatum est ab Episcopis Romanis, acceptum referri non debet Marciano. Probat ex Actis synodi Ephesina, ubi Celestinus eo jure usus est. Synodus illa aperit profertur se Celestini epistola coactam ad ferendam sententiam adversus Nestorium.*

II. *Magni momenti sunt illa verba. Auctoritas epistola Pontificis ea est ut parendi necessitatem inducat, si scripturis & traditioni majorum congruere reperiat. Verba Concilij referuntur.*

III. *Firmi Casareæ Episcopi verba expenduntur, que auctoritatem Romani Pontificis respiciunt. Acclamationes Episcoporum facta Celestino & Cyrillo referuntur.*

IV. *Quæritur an licuerit Oecumenica Synodo de aliquo fidei vel discipline capite decernere sine relatione Pontificis. Ita usurpatum à synodo Chalcedonensi.*

I. **R**ELATIONIS imperatoris usum à Pontificibus Romanis in synodo Chalcedonensi & in Occidentalibus Conciliis usurpatum fuisse demonstravimus. Quod accepto ferendum non est rescripto Marciani, ac si Summus Pontifex ex indulgentia &

Felix in Decretis.

Casub. in Notis ad Vulcatium.

Sabinus in Notis ad Vopiscum.

Vopiscus in Notis ad Vopiscum.